

Rifampicineresistentie bij *Neisseria meningitidis*

Maart 2016

Inleiding

Bij *N. meningitidis* is rifampicineresistentie beschreven, maar niet bij primaire invasieve infecties waaraan geen profylactisch gebruik van rifampicine is voorafgegaan. Naar aanleiding van een patiëntcasus waarbij dit wel het geval was, is er gevraagd te onderzoeken hoe vaak er in de afgelopen jaren rifampicineresistentie bij *Neisseria meningitidis* is gevonden.

Methoden

Om de vraag te beantwoorden zijn data gebruikt uit ISIS-AR. Om onderscheid te kunnen maken naar resistentie gevonden bij (invasieve) infecties en resistentie gevonden bij screeningsonderzoek (aangezien rifampicineresistentie wel is beschreven bij screening van patiënten die profylactisch zijn behandeld met rifampicine), is het onderzoek is uitgesplitst in 3 analyses, binnen:

1. diagnostische isolaten in bloed en liquor
2. diagnostische isolaten in alle materialen
3. diagnostische en screeningsisolaten in alle materialen

Per analyse zijn alle *N. meningitidis* isolaten uit 2008 t/m 2015 die zijn getest voor rifampicine, geselecteerd. Herhaalde tests voor dezelfde patiënt binnen hetzelfde kalenderjaar zijn geëxcludeerd. Het aantal en het percentage rifampicineresistente *N. meningitidis* isolaten (resistentie zoals door het lab gerapporteerd) zijn berekend.

Resultaten

- Tussen januari 2008 en december 2015 zijn er in diagnostische bloed- en liquormonsters 2 rifampicineresistente *N. meningitidis* isolaten gevonden (tabel 1).
- In diagnostische monsters van alle materialen zijn van 2008 t/m 2015 jaarlijks 0 tot 7 rifampicineresistente *N. meningitidis* isolaten gevonden (tabel 2).
- In diagnostische - en screeningsmonsters van alle materialen zijn van 2008 t/m 2015 jaarlijks 1 tot 8 rifampicineresistente *N. meningitidis* isolaten gevonden (tabel 3).

Tabel 1. Aantal en percentage rifampicineresistente *N. meningitidis* isolaten uit diagnostische monsters van bloed en liquor in ISIS-AR.

Jaar	Aantal laboratoria	Aantal geteste isolaten	Aantal resistente isolaten	Resistentiepercentage
2008	17	35	0	0,00
2009	18	46	0	0,00
2010	20	47	0	0,00
2011	19	40	0	0,00
2012	18	31	1	5,47
2013	23	46	1	4,45
2014	18	35	0	0,00
2015	16	39	0	0,00

Tabel 2. Aantal en percentage rifampicineresistente *N. meningitidis* isolaten uit diagnostische monsters van alle materialen in ISIS-AR.

Jaar	Aantal laboratoria	Aantal geteste isolaten	Aantal resistente isolaten	Resistentiepercentage
2008	19	59	1	3,97
2009	20	75	1	3,61
2010	21	78	2	4,83
2011	20	65	1	3,82
2012	18	70	1	3,70
2013	26	106	3	5,09
2014	25	81	0	0,00
2015	21	115	7	8,21

Tabel 3. Aantal en percentage rifampicineresistente *N. meningitidis* isolaten uit diagnostische - en screeningsmonsters van alle materialen in ISIS-AR.

Jaar	Aantal laboratoria	Aantal geteste isolaten	Aantal resistente isolaten	Resistentiepercentage
2008	19	60	1	1,67
2009	20	75	1	1,33
2010	21	80	2	2,50
2011	20	65	1	1,54
2012	18	72	1	1,39
2013	26	109	3	2,75
2014	25	85	1	1,18
2015	21	118	8	6,78

Discussie

Een aantal zaken dient in ogenschouw genomen te worden bij de interpretatie van de bevindingen:

- Niet alle Nederlandse laboratoria zijn bij ISIS-AR aangesloten. In 2010 werd ca. 65% van de ziekenhuizen gedekt, eind 2015 ca. 70%. De absolute aantallen rifampicineresistente *N. meningitidis* isolaten in heel Nederland zullen daarom naar verwachting hoger zijn. Verwacht wordt dat de resistentiepercentages wel een representatief beeld geven omdat de aangesloten ziekenhuizen representatief zijn voor ziekenhuizen in Nederland.
- De resultaten kunnen niet gebruikt worden om tijdstrends uit af te leiden. Dit omdat in de analyses ook gegevens van laboratoria zijn geïnccludeerd die niet de gehele periode data hebben aangeleverd. Daarnaast kan de interpretatie (SIR) van meetwaarden over de tijd verschillen door toepassing van verschillende breekpunten.

Conclusie

Rifampicineresistentie bij *N. meningitidis* is van 2008 t/m 2015 1 tot 8 keer per jaar gerapporteerd, waarvan in totaal 2 keer bij invasieve infecties.